

***Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens (Nematoda e cistës e patates të verdhë)**

***Globodera pallida* (Stone) Behrens (Nematoda e cistës e patates të bardhë)**

Nematoda: Tylenchida: Heteroderidae

Bimët në të cilat gjendet

Nikoqirët kryesor të rëndësishëm janë patatet *Solanum tuberosum*. Domatet (*Lycopersicon lycopersicum*) dhe patëllxhani (*Solanum melongena*) gjithashtu dëmtohen. Dëmtuesi gjithashtu lidhet edhe me bimët e tjera të familjes *Solanaceae* dhe hibridet.

Shtrirja gjeografike

***Globodera rostochiensis*:**

E përhapur në Evropë, Azi, Afrikë, Amerikë.

Oqeania: Zelandë e Re, Australi, Norfolk Islandë

***Globodera pallida*:**

E përhapur në Evropë, Amerikë.

Azi: Indi, Japoni, Pakistan.

Afrikë: Algjeri, Tunizi.

Oqeani: Zelanda e Re

Simptomat

Nematodat nuk shkaktojnë simptome specifike të infektimit. Fillimisht, trupat shfaqin shenja të rritjes së dobët dhe bimët në këto shenja mund të shfaqin zbehje të ngjyrës dhe vyshkje. Në tokat e infektuara rëndë, bimët kanë sisteme rrënjësore të reduktuara dhe shpesh rriten dobët për shkak të

mangësive ushqyese dhe stresit për ujë. Vërehet humbja e rendimentit edhe në simptoma minimale.

Biologjia dhe morfologjia

Faza më karakteristike e zhvillimit të nematodes të cistës të patates është cista. Cista është një formë rrethore, sferike me qafë të hollë. Cistat e reja përmbajnë rreth 500 vezë.

Larvat depërtojnë në rrënjët e vogla të patateve, ushqehen atje, ndryshojnë në mënyrë të përsëritur lëkurën dhe zhvillohen në nematoda të rritura. Pas zhvillimit të plotë të nematodave të gjinisë femrore, ato vdesin; lëkura e vdekur gradualisht shkundet, duke formuar një cistë. Cikli jetësor nga larvat në cistë, në varësi të temperaturës dhe kushteve të tjera, është 40-80 ditë.

Rruget e përhapjes

Distanca të shkurtra: makineri, pajisje dhe ujë. Si edhe njerëzit, kafshët dhe era.

Distanca të gjata: farërat, ushqimet dhe patatet për përpunim, materiali mbjellës me tokë.

Periudha e marrjes së mostrave dhe inspektimit

Mostrat e tokës janë marrë para mbjelljes së patateve - 1.5l tokë nga 1ha e zonës së inspektuar. Mostrat e tokës mund të merren nga zhardhokët e patateve pas vjeljes - jo më pak se 0.4 l.

Cistat e *Globodera rostochiensis* në rrënjët e patates.
Foto: Xiaohong Wang - USDA ARS

Simptomat në terren të *Globodera pallida* në patate. Foto:
Florida Divizioni i Industrisë së Bimëve / Florida Dept i
Bujqësisë dhe Shërbimeve të Konsumatorit / Bugwood.org -
CC BY 3.0 US